

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 14. august 2008
Sagsnr.: 12684

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 10. juli 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 395) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 395:

”Hvilke initiativer vil ministeren tage for at reducere eller forhindre anvendelsen af 3. og 4. generations cephalosporiner til produktionsdyr, da den stigende anvendelse af disse antibiotika ifølge en ny undersøgelse fra DTU, Fødevarainstitutet, truer med at føre til resistens både hos dyr og mennesker overfor disse antibiotika, der bl.a. bruges i behandlingen af blodforgiftning hos mennesker og salmonellaforgiftning hos børn (Dansk Veterinærtidsskrift nr. 13 fra 1. juli 2008)?”

Svar:

I Dansk Veterinærtidsskrift af den 1. juli 2008 bringes en artikel omhandlende en bekymrende stigning i forekomsten af cephalosporinresistente bakterier (ESBL) fra produktionsdyr i Danmark. Der er set en stigende forekomst af cephalosporinresistens hos *E. coli* isolater fra infektioner hos dyr, hvor resistensen er på 1,5 % hos svin og 3 % hos kvæg i 2007. Forbruget af cephalosporiner udgør kun en forsvindende lille del af det samlede forbrug af medicin til dyr, således udgør forbruget til svin under 1,5 promille af det samlede antibiotikaforbrug til svin. Størstedelen af ESBL-problemerne på hospitaler og hos mennesker skyldes anvendelsen af cephalosporiner hos mennesker.

Selvom det fortsat både nominelt og procentuelt er en lille andel af isolaterne, der er resistente og forbruget er meget lille, så er udviklingen alligevel bekymrende.

Der er på medicinforbrugs- og resistensområdet allerede i dag iværksat en række initiativer for at overvåge og optimere niveauet af forbruget af medicin og andelen af zoonotiske bakterier i animalske fødevarer og dermed også reducere risikoen for udvikling eller introduktion af resistens generelt:

For zoonoser og resistens generelt er der iværksat følgende:

- Implementering af handlingsplaner, der omfatter flere indsatsområder, til at nedbringe forekomsten af salmonella og campylobacter i både primærproduktionen samt dansk producerede fødevarer.
- Stikprøveundersøgelse af dansk og importeret kød, herunder undersøgelse for resistente salmonellabakterier (case-by-case) siden 2006.

- Overvågning af resistensudvikling i bakterier fra dyr, mennesker og fødevarer (DANMAP).
- I efteråret 2007 er der ansøgt EU om særstatus vedrørende salmonella for fersk kyllingekød og konsumæg.
- I Danmark er der udviklet en model til estimering af kilderne til salmonellainfektioner hos mennesker. Antibiotikaresistens indgår også i modellen.
- Indførelse af Sundhedsrådgivningsaftale-konceptet for produktionsdyr.
- Forbud mod anvendelse af væksthæmmere.
- Begrænsning af dyrlægers profit ved salg af medicin til dyreejere.
- Overvågning af forbruget af medicin til dyr (VetStat).
- Supervision af stordyrspraktiserende dyrlæger.
- Medicinkontrol i besætninger.
- Medicinrejsholdsaktioner.
- Påbud om resistensundersøgelser ved anvendelse af fluorokinoloner til produktionsdyr.
- Behandlingsvejledninger til dyrlæger ved behandling af svin og kvæg.

For 3. og 4. generations cephalosporiner er der iværksat følgende specifikke indsatser:

- I Fødevarestyrelsens behandlingsvejledninger til kvæg- og svinedyrlægerne frarådes dyrlægerne at bruge 3. og 4. generations cephalosporiner (bortset fra en sjælden form for yverbetændelse hos kvæg, hvor der ikke findes andet egnet antibiotikum).
  - I alle andre tilfælde af sygdom hos både svin og kvæg er der jf. behandlingsvejledningerne andre antibiotika, der kan og bør benyttes.
- Supervisionskontrollen med dyrlæger er fra 2007 omlagt både kvantitativt og kvalitativt, således at 400 stordyrspraktiserende dyrlæger besøges hvert andet år.
  - Formålet med besøget er bl.a. at afdække, om dyrlæger ordinerer de lægemidler, der har den bedste kliniske effekt, og som udgør den mindste risiko for fødevarerisikoen. Her lægges der især vægt på fordelingen af ordinationer af antibiotika, specielt 3. og 4. generations cephalosporiner.
  - Supervisionen viser foreløbigt, at forbruget af disse 3. og 4. generations cephalosporiner skyldes dyrlægers vaner og i mindre grad et dokumenteret behov for disse antibiotika til behandling af dyrene.
  - Supervisionsenheden har mulighed for i de groveste tilfælde at give sanktioner til dyrlæger, hvor der er dokumentation for forebyggende behandling og anvendelse af cephalosporiner til lidelser, som de ikke er godkendt til.
  - Supervisionsenheden gør under besøget dyrlægen opmærksom på, at valg af 3. og 4. generation cephalosporiner bør underbygges af laboratorieundersøgelser med resistensundersøgelse, og at ordinationer tilsvarende bør tilrettes efter dette og underbygges i besætningsjournaler.

Supervisionsenheden har endnu ikke givet påbud om laboratorieundersøgelser, idet de praktiserende dyrlæger har tilkendegivet åbenhed overfor at skulle begrænse brugen af 3. og 4. generations cephalosporiner. Baseret på ét års erfaringer fra supervisionen (2008) vil Fødevarestyrelsen afgøre, om der skal indføres et påbud om forudgående resistensbestemmelse før 3. eller 4. generations cephalosporiner må anvendes.

Eva Kjer Hansen

/Michael Riff Alexandersen